

Vuoden 2023 avaava tase

Kaupunginhallitus 04.12.2023 § 282

Valmistelija

Hallintojohtaja Liisa Salo

Kirjanpitolain 3:3.1 § kohta 5) tilinavauksen tulee perustua edellisen tilikauden päättäneeseen taseeseen. Hyvinvointialueuudistuksen tasevaikutusten takia kuntien vuoden 2023 avaava tase kuitenkin poikkeaa vuoden 2022 päättäneestä taseesta.

Kirjanpitolausuntakunnan hyvinvointi- ja kuntajaosto ja Kuntaliitto ovat ohjeistaneet kuntia ja ns. vapaaehtoisia kuntayhtymiä avaavaan taseeseen hyvinvointialueuudistuksen vuoksi tehtävistä muutoksista.

Kirjanpitolain mukaan kirjanpitovelvollisen tulee huolehtia alkusaldoihin kirjattavien muutosten riittävästä dokumentoinnista, jotta voidaan varmistaa aukoton kirjausketju edellisen vuoden päättävästä taseesta lopullisiin alkusaldoihin.

Kirjanpitolausuntakunnan hyvinvointi- ja kuntajaosto on 16.5.2022 antanut lausunnon 128/2022 hyvinvointialueelle siirtyvien omaisuus- ja pääomaerien käsittelystä kunnan ja kuntayhtymän kirjanpidossa. Sen mukaan kunnista hyvinvointialueelle siirtyvät omaisuus ja pääomaerät kirjataan alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023. Tilinavaukseen kirjaamisen tarkoituksena on, että peruspääomaa vastaan kirjattavia omaisuus- ja pääomaerien siirtoja ei esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutumisvertailussa eikä rahoituslaskelmassa. Muut kirjaukset esitetään vuoden 2023 liiketapahtumina, ja ne voivat vaikuttaa vuoden 2023 tulokseen. Lausuntoa on sovellettu myös ns. vapaaehtoisiin kuntayhtymiin, joiden toiminta on siirtynyt 1.1.2023 hyvinvointialueelle.

Edellä todetun lisäksi Hyvinvointi- ja kuntajaosto on 14.11.2023 antanut lausunnon 139/2023 sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksesta johtuvan ns. vapaaehtoisen kuntayhtymän peruspääoman muutoksen käsittelystä kunnan kirjanpidossa.

Uuden lausunnon mukaan vapaaehtoisen kuntayhtymän vuoden 2023 avaavan taseen peruspääomaan voimaannapolain perusteella tehdyt kirjaukset eli vapaaehtoisista kuntayhtymistä hyvinvointialueelle siirtyneen irtaimen omaisuuden arvo ja henkilöstön lomapalkkavelan määrä tulee viedä jäsenkunnissa taseen jäsenkuntaosuuksiin ja peruspääomaan.

Sillä, onko kunta järjestänyt sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelut omana toimintana vai jäsenenä vapaaehtoisessa kuntayhtymässä, ei siten ole vaikutusta siihen, miten hyvinvointialueelle siirtyvät erät vaikuttavat kunnan kirjanpitoon. Uudistuksen vaikutuksen tulee olla yhdenmukainen kaikissa kunnissa.

Jos järjestelmätekniisesti on mahdollista, muutos tehdään vuoden 2023 aloittavaan taseeseen.

Muuttunut kuntayhtymäosuuden arvo vaikuttaa kunnan kirjanpidossa kuntayhtymän purkamisesta jäsenkunnalle syntyvään luovutusvoittoon tai tappioon.

Vapaaehtoisten kuntayhtymien, kuten Kuntayhtymä Kaksineuvoinen, jäsenkuntien on siis tullut vuoden 2023 tilinavauksessa oikaista omassa taseessaan oleva kuntayhtymäosuuden arvo vastaamaan ao. vapaaehtoisen kuntayhtymän taseen peruspääomaosuutta, johon on siirretty yhtymän hyvinvointialueelle siirtyneen irtaimen omaisuuden arvo ja lomapalkkavelan määrää. Kuntayhtymän jäsenkuntien on tehtävä omiin avaaviin taseisiinsa vastaava muutos kunnan omistusosuuden suhteessa.

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston uusi lausunto poikkeaa selvästi Kuntaliiton syksyllä 2022 antamasta ohjeistuksesta vapaaehtoisen kuntayhtymän purkamisen käsittelystä jäsenkunnassa. Tuossa ohjeistuksessa kuntayhtymäosuus poistettiin kirjanpidosta fuusiotilin kautta sen suuruisena, kun se oli kunnan taseessa 31.12.2022. Fuusiotilin loppusumma päätettiin satunnaisiin tuottoihin tai kuluihin.

Kauhavan kaupungin osalta uusi lausunto ja Kuntayhtymä Kaksineuvoisen purkamisen käsittely sen mukaisesti heikentää oleellisesti tilikauden 2023 tulosta aikaisempaan, Kuntaliiton ohjeistuksen mukaiseen kirjanpitokäytäntöön verrattuna.

Kaksineuvoisen tilinpäätöksessä 31.12.2022 yhtymän peruspääoma oli 1.869.871,48 euron. Kun peruspääomaan siirrettiin tilinavauksessa 1.1.2023 yhtymän lomapalkkavelka ja hyvinvointialueelle siirtynyt omaisuus, muodostui Kaksineuvoisen peruspääomaksi 5.709,944,16 euroa. Tästä Kauhavan kaupungin osuus on 5.640.787,75 euroa. Kaupungin taseessa 31.12.2022 Kuntayhtymä Kaksineuvoisen kuntayhtymäosuuksien arvo oli 1.970.447,71 euroa. Jotta kaupungin taseen kuntayhtymäosuudet vastaavat Kaksineuvoisen taseessa olevaa Kauhavan kaupungin osuutta, tulee Kauhavan avaavassa taseessa kuntayhtymäosuuksien ja peruspääoman tileille lisätä 3.670.340,04 euroa. Vastaava summa poistetaan kuntayhtymäosuuksien tililtä vasta Kaksineuvoisen purkamiseen 1.5.2023 liittyvissä kirjauksissa tilikauden aikana.

Lakisääteisten Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ja Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän toiminta varoineen ja vastuineen siirtyi 1.1.2023 Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle.

Kauhavan kaupungin taseeseen 31.12.2022 sisältyy kuntayhtymäosuuksien tilille Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin osuutta 6.731.062,76 euroa ja Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän osuutta 159.469,58 euroa. Nämä osuudet poistetaan kaupungin avaavassa taseessa kuntayhtymäosuuksien tililtä ja peruspääomasta.

Kaupungin omasta toiminnasta hyvinvointialueelle siirtyivät soteaterioiden valmistus ja koulujen oppilashuolto sekä niiden henkilöstö. Siirtyneen henkilöstön 31.12.2023 kertynyt lomapalkkavelka 75.013,60 euroa siirretään tilinavauksessa 1.1.2023 lomapalkkavelan tililtä peruspääomatilille.

Kaupungilta ei siirtynyt hyvinvointialueelle taseen pysyviin vastaaviin otettua ruokapalvelun tai oppilashuollon omaisuutta, joten niiden osalta ei muodostu tarvetta taseen oikaisuun.

Alla olevassa taulukossa esitetään Kauhavan kaupungin avaavaan taseeseen 1.1.2023 hyvinvointialueuudistuksen seurauksena tehdyt muutokset.

Vastaavaa yhteensä 31.12.2022	132.437.336,95 €
-------------------------------	------------------

Tili 1203 Kuntayhtymäosuudet	
Tilinpäätös 31.12.2022	11.488.397,81 €
Kuntayhtymä Kaksineuvoinen	+3.670.340,04 €
E-P:n sairaanhoitopiirin ky	-6.731.062,76 €
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	-159.469,58 €
Tilinavaus 1.1.2023	8.268.205,51 €
Vastaavaa yhteensä 1.1.2023	129.217.144,65 €

Vastattavaa yhteensä 31.12.2022	132.437.336,95 €
Tili 2002 Peruspääoma	
Tilinpäätös 31.12.2022	39.575.441,42 €
Kuntayhtymä Kaksineuvoinen	+3.670.340,04 €
E-P:n sairaanhoitopiirin ky	-6.731.062,76 €
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	-159.469,58 €
HyvaEP:lle siirtyneen henkilöstön lomapalkkavelka	+75.013,60 €
Tilinavaus 1.1.2023	36.430.262,72 €
Tili 2580 Lomapalkkavelka	
Tilinpäätös 31.12.2022	2.872.471,94 €
HyvaEP:lle siirtyneen henkilöstön lomapalkkavelka	-75.013,60 €
Tilinavaus 1.1.2023	2.797.458,34 €
Vastattavaa yhteensä 1.1.2023	129.217.144,65 €

Kauhavan kaupungin avaava tase 1.1.2023 on oheismateriaalina.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Vesa Rantala

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee vuoden 2023 avaavaan taseeseen tehdyt muutokset tiedoksi ja antaa muutokset tiedoksi myös valtuustolle.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan ehdotuksen.

Lisätietoja

Hallintojohtaja Liisa Salo, puh. 050 330 5286,
 etunimi.sukunimi@kauhava.fi

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 77
 759/02.02.02/2023

Päätös

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.
